

[Hans Hansen (Rørby).]

polet, kan vi støtte. Der er efter vor Mening ingen saglig Begrundelse for at opretholde Gærmonopolet; de Betragtninger, der i saa Henseende har været gjort gældende, er efter min Mening udmærket imødegaaet af det ærede Medlem Hr. Himmelstrup, og jeg skal ikke gentage, hvad der er sagt derom.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Kontrol med Monopolerne, og paa hvilken Maade denne Kontrol skal udøves af Staten, vil jeg gerne sige, at en Ting er jo, at vi fra vor Side er Modstandere af Monopoler og ikke mener, at man behøver at opretholde et Spritmonopol heller, men at man af Hensyn til Ædruelighedssagen og det sociale Spørgsmaal i Øjeblikket bør fordyre Spiritus, og det kan man selvsagt gøre, paa samme Maade som man f. Eks. gør det med Tobakken, altsaa uden at opretholde et Monopol; men naar man har et Monopol, maa vi kræve, at Lovgivningen har i nogen Maade Indseende og Kontrol med Monopolet.

Derfor maa vi tage Afstand fra det konservative Mindretals Ændringsforslag. Det drejer sig her om meget store Værdier, og jeg føler mig ikke tilfredsstillet ved den Udtalelse, der blev fremsat af det ærede Medlem Hr. Christmas Møller i saa Henseende. Det drejer sig her om Ændringsforslagene Nr. 13, 14 og 17, der dels gaar ud paa at forlænge Monopolet til de 25 Aar, dels gaar ud paa, at Staten ikke skal have den efter vor Mening nødvendige Grad af Indseende og Kontrol med det bestaaende Monopol.

Vi vil ved Afstemningen over Ændringsforslagene stemme for de Ændringsforslag, der udskiller Gær fra Spiritusmonopolet, og de Ændringer, der mindsker Monopolet og forkorter det.

Handelsministeren (Hauge): Jeg takker Udvalgets Flertal for dets Tilslutning til Lovforslaget, og jeg takker de to Ordførere for Udvalgsflertallet (Hartvig Frisch og Steen) for de Bemærkninger, de har fremsat i Tilslutning til Lovforslaget.

Jeg maa meget beklage, at det ikke har været muligt at opnaa Enighed i Udvalget om det af mig stillede Forslag, saaledes at der kunde komme til at foreligge en enstemmig Indstilling. Lovforslaget er jo udarbejdet i nøje Forbindelse med det raadgivende Udvalg, bestaaende af Formanden, Kontorchef Helper i Handelsministeriet, og de 4 Rigsdagsmænd, Landstingsmændene Jensen-Klejs og Døcker og Folketings-

mændene Hans Rasmussen og Niels Frederiksen. Kun Hr. Landstingsmand Døcker har taget Forbehold i Indstillingen til Handelsministeriet; jeg maatte derfor være berettiget til at gaa ud fra, at i det mindste Venstre og de to Regeringspartier stod bag Lovforslaget, hvad dets principielle Bestemmelser angaar.

Men det er gaaet helt anderledes. Der er ført en Række særdeles besværlige Forhandlinger i Folketingsudvalget, men Resultatet har, som man ser af Betænkningen, og som man har hørt af Ordføreren for Venstre (Himmelstrup), været negativt, og først nu kan Lovforslaget gøres færdigt i Folketinget — jeg kan næsten sige i den ellefte Time.

Dette er meget beklageligt, alene af den Aarsag, at Lovforslaget er udarbejdet og fremsat, efter at Rigsdagen temmelig endrægtigt har opfordret mig til, hvad jeg kunde gøre ifølge den Bestemmelse, der blev indført i forrige Rigsdagssamling i Loven om Kartoffelmel, at gaa ind i en Forhandling med Spritfabrikkerne om at søge en anden Ordning tilvejebragt end den, man hidtil har levet paa, og Rigsdagen har oven i Købet senere lige saa endrægtigt forlænget den Gyldighedstid, inden for hvilken man frit kunde forhandle, i hvilken det ikke var tilladt at oprette nye Gærproduktioner her i Landet.

Den midlertidige Bestemmelse, der saaledes to Gange har været forelagt Rigsdagen og er blevet godkendt af Rigsdagen, udløber nu til 15. Februar, altsaa om nogle faa Dage. Den gaar, som man vil erindre, ud paa at hindre Oprettelsen af nye Gærfabrikker i den Periode, i hvilken der forhandles. Naar man nu, imod den af det raadgivende Udvalg gjorte Indstilling, glat væk foreslaar, at Bestemmelsen i Lovforslaget om at fastholde Gærproduktionen under Spritfabrikkerne udgaar, er i Virkeligheden den egentlige Anledning til nu at lovgive om Spritfabrikernes Forhold faktisk bortfaldet. Thi en Udskillelse af Gærproduktionen maa nødvendigvis føre til nye omfattende Overvejelser af hele Ordningen Staten og Spritfabrikkerne imellem.

Jeg kan derfor heller ikke tro, at det sidste Ord i denne Sag er sagt gennem de stillede Ændringsforslag, hvad enten Talen er om de Ændringsforslag, Venstre har stillet, eller om dem, Det konservative-Folkeparti har stillet. Jeg skal derfor nøjes med i Dag at henholde mig til, hvad jeg tidligere har haft Lejlighed til at anføre om Lovforslaget og om hele den Ordning, Staten har